

August 2019

Verborgen Verzet [Hidden Resistance], an Anti-Nazi Propaganda Booklet Distributed in Netherlands

Follow this and additional works at: <https://digital.kenyon.edu/bulmash>

Recommended Citation

"Verborgen Verzet [Hidden Resistance], an Anti-Nazi Propaganda Booklet Distributed in Netherlands" (2019). *Bulmash Family Holocaust Collection*. 2019.2.267.
<https://digital.kenyon.edu/bulmash/1593>

VERBORGEN ERZET

Voordat er in Polen een massale executie zou plaatsvinden, werden de slachtoffers gedwongen hun eigen massagraf te graven. Toen de helft geexecuteerd was, bleek het graf te klein. De overgebleven Polen moesten toen het graf groter maken. Hier ziet men ze afgebeeld naast de ontzielde lichamen hunner met gebonden handen gevallen kameraden, klaar om straks ook gefusilleerd te worden.

IN HET VERBORGEN ... STRIJDT EUROPA VOORT!

ER IS OPSTAND — EEN ONVERBIDDELIJKE NIET TE ONDERDRUKKEN OPSTAND — in Europa. Over heel het vasteland zijn de vrije volkeren tegen de onderdrukkers opgestaan.

Een opstand, die reeds geruimen tijd gaande is — in Tsjecho-Slowakije sedert 1938, in Polen sinds 1939, in België, Frankrijk, Nederland, Luxemburg en Noorwegen van 1940 en in Griekenland en Joegoslavië van 1941 af, want in die jaren werden genoemde landen door de legers der Spilmogendheden overweldigd, die de betrokken volkeren met geweld trachtten te overheersen en te verpletteren.

Zij zijn daar niet in geslaagd. O zeker, de militaire strijdkrachten dier volkeren zijn verslagen, maar dit is slechts een tijdelijke nederlaag, want het betrof alleen de gewapende macht. De geest was onoverwinnelijk en zal dat blijven als een bolwerk, waarop de furie van den totalitair oorlog te pletter slaat.

Deze opstand, dit verzet der Europeesche volkeren is in wezen vreemd en subtiel. Een opstand, waarbij van alle wapens, die de menselijke geest weet uit te denken, gebruik wordt gemaakt: van lichte spot, die het moreel van den vijand verzwakt, tot ruw geweld toe. Van zelfgemaakte bommen, van aanvallen in het donker, van sabotage in fabrieken door weinig werk te verzetten. Van verzet, door voedsel verborgen te houden of te vernietigen, door te weigeren totalitaire theorieën inzake ras en staats-toezicht te aanvaarden. Een verzet met onbegrensde mogelijkheden. Wij hebben, om u een oppervlakkigen indruk te geven van de grootte, de uitgebreidheid van dezen ondergrondschen oorlog, een willekeurige greep gedaan uit berichten, die in het tijdvak Februari-Augustus 1942, over een periode van een half jaar dus, Groot-Brittannië hebben bereikt. Hieruit blijkt, hoe onverwoestbaar dat verzet in alle lagen der onderdrukte volkeren leeft en hoe dit in daden wordt omgezet:

BELGIË. De Duitschers hebben sinds 1940 reeds meer Belgen terdoodgebracht dan tijdens de bezetting van België, van 1914-1918.

TSJecho-SLOWAKIË. Tusschen 28 Mei en 4 Juni 1942 zijn als represaillemaatregel tegen den aanslag op Heydrich, 1,300 personen terechtgesteld. Op deze barbaarsche daad volgde de uitmoording van de dorpen Lidice en Lezaky.

FRANKRIJK. De Duitschers hebben om het steeds sterker wordend verzet te onderdrukken op groote schaal gijzelaars gefusilleerd, een groot aantal personen gedeporteerd en tal van gezinshoofden gestraft. Zij dwingen nog steeds Fransche burgers op alle Duitsche militaire treinen te reizen, in de hoop daardoor mogelijke sabotage te voorkomen.

GRIEKENLAND. Van Mei 1942 af zijn de navolgende represaillemaatregelen getroffen: Italianen fusilleerden vijf personen wegens vermeende misdrijven tegen Duitsche soldaten; 300 gijzelaars werden naar Duitsche concentratiekampen gezonden; een aantal dezer gijzelaars werd, nadat er sabotage gepleegd was terechtgesteld; Bulgaren richtten in Oost-Macedonië bloedbaden aan.

(wordt aan ommezijde vervolgd)

DE HELDEN van Europa's ondergrondse pers brengen hoop In de harten der onderdrukten van het geketend vasteland

Dit zijn typische voorbeelden van geheime blaadjes, die onder de volkeren der bezette gebieden circuleeren en millioenen ongelukkigen het nieuws uit de buitenwereld brengen. Deze "ondergrondse" blaadjes zijn Hitler en zijn trawanten een voortdurende en tot het uiterst prikkelende doorn in het oog. Het uitgeven van deze

blaadjes gaat met de grootste moeilijkheden en gevaren gepaard. De moedige mannen en vrouwen, die hier bij betrokken zijn, weten, dat bij eventuele ontdekking galg en executiepeloton wachten. De hier afgebeelde hand-duplicator werd in een Noorsche kelder gebezigd voor het drukken van een dergelijk geheim blaadje.

LUXEMBURG. Honderden Luxemburgers werden tot gevangenisstraf of dwangarbeid veroordeeld; duizenden werden naar concentratiekampen gezonden of gedwongen in Duitsland te werken; een aantal werd terechtgesteld wegens vermeende sabotage.

NEDERLAND. Behalve, dat onlangs 1,000 gijzelaars gevangen gezet werden, waarvan er tot 15 Augustus vijf gefusilleerd zijn, werden op 4 Mei 72 Nederlanders gefusilleerd en op 24 Mei nog eens 24 wegens het organiseren van een campagne tegen de Duitse bezettingsautoriteiten. De arbeiders werden gedwongen in Duitsland te gaan werken. Hun, die zulks weigerden, werden de distributiekaarten ontnomen.

NOORWEGEN. De Duitsers hebben niet alleen een lafhartigen aanslag gedaan op Noorsche onderwijzers, maar er ook 2,500 gearresteerd. Hiervan moest een groot deel dwangarbeid verrichten in de Poolstreken. Voorts werden gijzelaars terechtgesteld en duizenden Noren, inclusief alle officieren der Noorsche marine en der Noorsche luchtmacht, gevangen gezet. Op 30 April werden, om slechts een voorbeeld van Duitse beestachtigheid te noemen, 18 gijzelaars gefusilleerd, omdat er op twee Duitse politieagenten een aanslag gepleegd was. Voorts werden alle huizen op het eiland, waar de aanslag was gepleegd, in brand gestoken, alle mannen gearresteerd en werd de rest der bevolking gedeporteerd.

POLEN. De bevolking van West-Polen is op groote schaal uitgedreven. De Polen zijn systematisch ondervoed, terwijl ze bij tienduizenden naar concentratiekampen zijn gezonden.

Minstens 400,000 Polen werden vermoord. Een der schandelijkste gewelddaden van den laatsten tijd was het op 8 Juni 1942 in het openbaar ophangen van 12 vrouwen en 3 mannen, die er van beschuldigd waren geheime blaadjes gedistribueerd te hebben.

JOEGOSLAVIË. De overweldigende heeft volkomen onschuldige Serviers, Kroaten en Sloaken doen lijden. Zoo werden 200,000 Sloaken gedeporteerd en velen terechtgesteld. In een stad in Servië werd uit elk gezin een persoon gefusilleerd. Heele dorpen in Kroatië en Servië zijn in brand gestoken.

Dit is slechts een beknopt overzicht van de ontelbare onwettige daden, die de vijand in zijn vergeefsche poging om de vrije volkeren van Europa aan zich te onderwerpen, gepleegd heeft. Daden, waarmede niet alleen weinig succes bereikt werd, maar die tevens het verzet steeds krachtiger deden opleven.

Het verzet vertoont zich in allerlei gedaanten. Soms als sabotage, van het doorsnijden van Nazi-bandens tot aan het plaatsen van bommen in fabrieken, die oorlogsmaterieel voor de Spilgongedheden produceeren, toe. Nu eens wordt het gereedschap door de arbeiders op een verkeerde plaats "opgeborgen," dan weer "verliezen" officiële belangrijke documenten en "vergeten" spoorwegbeambten signalen over te halen. De meeste daden van verzet zullen eerst na den oorlog bekend worden en dat is ook beter, want, zoolang ze onbekend blijven, kan er mee doorgegaan worden.

FEITEN EN CIJFERS

DIE GETUIGEN VAN EUROPA'S LIJDEN

Het verzet vertoont geen enkel teken van verslapping. Wij publiceren hier de gebeurtenissen van een en denzelfden dag (7 Augustus). In het Poolsche dorp Garbatka werden, omdat de S.S. een samenzwering ontdekte, die ten doel had een fabriek, die munitie vóór de Duitschers aanmaakte, op te blazen, 560 arbeiders gearresteerd, waarvan er 20 op staanden voet gefusilleerd werden. In Frankrijk, België en Nederland waren de Duitschers zoo bevreesd voor het initiatief en den moed der bevolking, dat zij proclamaties uitvaardigden, waarin met onmiddellijke terechtstelling en de strengste represaillemaatregelen werd bedreigd, indien er bij mogelijke invasie steun aan de geallieerden geleverd werd. Nabij Kortrijk werd sabotage gemeld (brand in depots); in Parijs werd een aanslag gepleegd op den Franschen quisling, Henri Gachelin; leiders van Noorsche vakverenigingen, die 350,000 arbeiders vertegenwoordigden, spoorden middels hun clandestiene blad "De Arbeidersbeweging" alle arbeiders aan de bevelen der Nazi's, waarbij de arbeiders verplicht werden Deutsche verdedigingswerken te bouwen, niet op te volgen; na een hevig gevecht in Noord-Oost Bosnië, dat vier dagen duurde, werden Bulgaarsche strijdkrachten gedwongen terug te trekken, terwijl Mussolini in allerijl een afdeeling tanks, een divisie Zwarthemden en stoottroepen moest laten aanrukken om strijdkrachten, die door het patriottenleger van generaal Mihailovic waren aangevallen, te steunen.

En zoo gaat het dag in, dag uit, door. Het is een verzet zoo groot, als de wereld nog nimmer heeft aanschouwd. Een opstand, waarbij weergalooze moed tentoongespreid wordt. Een moed, die des te grooter is, omdat de volkeren van bezet Europa honger lijden en dus op een leeg maag moeten vechten.

Maar, zij versagen geen oogenblik. Hun daden en de hoop, die uit het onnoemelijk aantal geheime blaadjes spreekt, zijn een bewijs, dat de geest, die hen bezielt, de vrijheidsgeest, zelfs tot in den dood blijft voortleven.

Zelfs tooneelen, zooals hierboven zijn afgebeeld, zijn niet in staat het moedig verzet, dat de volkeren der bezette gebieden den overweldigder bieden, te breken. Linksoven, uitgehongerde Cechen, die zich verdringen om voedsel uit een mobiele cantine machtig te worden. Rechtsboven, een Poolsch herbergier, die voor zijn herberg is opgehangen. Midden links, Poolische vrouwen, die door leden der Gestapo voor het vuurpeloton gesleept worden. Rechts, Noren, die in de barre koude urenlang in de rij moeten staan om een ei te mogen ontvangen. Linksonder, lange rijen Grieksche mannen en jongens, die onder escorte naar Duitschland worden getransporteerd, om daar als slaven der Nieuwe Orde te werken. Rechts, Franschen, die in Vichy in de queue staan om hun worstrantsoen in ontvangst te kunnen nemen! In het midden, de meest aangrijpende foto... een Cechische moeder, die, bij het binnenrukken van Duitsche troepen gedwongen wordt den Nazi-groet te brengen, omdat men haar anders "mores zal leeren."

**Al uw denken, al uw werken
zij gericht op de vernietiging
der machten, die
vrije menschen
tot slaven willen maken**

Gij hebt gezien, wat Duitsche overweldiging voor land en volk beteekent. Elk onzer dient het zijne te doen, om te voorkomen, dat ons land soortgelijk lot ondergaat. Wij kunnen niet allen in tanks, met vuurmonden of in vliegtuigen strijden. Maar elk voor zich kan en moet op zijn manier meestrijden. Voorkomt verspilling, doet geen onnoodige uitgaven, verspreidt geen deprimeerende “kletspraat” en “kankert” niet. Doet ge oorlogswerk, geeft u dan volkomen. Doet ge ander soort werk, weest dan opgewekt en vastberaden, want daarmede steunt ge anderen in hun werk, dat zij op het land dan wel in de fabriek verrichten.